

PRESSITEADE nr 20/24

Luxembourg, 30. jaanuar 2024

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-118/22 | Direktor na Glavna direktsia „Natsionalna politisia“ pri MVR - Sofia

Õigus kustutamisele: kriminaalkorras süüdi mõistetud isiku biomeetriliste ja geneetiliste andmete üldine ja vahet tegemata säilitamine kuni selle isiku surmani on vastuolus liidu õigusega

Politseiasutused ei või säilitada biomeetrilisi ja geneetilisi andmeid kõigi isikute kohta, kes on kriminaalkorras lõplikult süüdi mõistetud tahtlikus kuriteos, kui andmete säilitamisele ei kehti muud ajalised piirangud peale andmesubjekti surma. Kuigi selline üldine ja vahet tegemata säilitamine on põhjendatud kuritegude tõkestamise, avastamise, uurimise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramisega, on liikmesriigi ametiasutused kohustatud panema vastutavale töötlejale kohustuse korrapäraselt läbi vaadata, kas selline säilitamine on endiselt vajalik, ning tunnustama andmesubjekti õigust nende andmete kustutamisele juhul, kui nende säilitamine ei ole enam vajalik.

Bulgaarias tehti isiku kohta politseiregistrisse kanne valetunnistuse uurimise menetluses. Lõpuks tunnistati see isik selles kuriteos süüdi ja talle mõisteti üheaastane tingimisi vangistus. Pärast karistuse kandmist isiku karistus kustus. Seejärel taotles ta teda puudutava kande kustutamist politseiregistrist. Bulgaaria õiguse kohaselt säilitatakse teda puudutavaid andmeid selles registris ja neid võivad töödelda ametiasutused, kellel on õigus nendega tutvuda ilma muude ajaliste piiranguteta kui andmesubjekti surm. Tema taotlus jäeti rahuldamata põhjendusel, et lõplik süüdimõistmine ei ole ka karistuse kustumise korral üks kande politseiregistrist kustutamise alustest. Bulgaaria kõrgeim halduskohus, kellele esitati kaebus, esitas Euroopa Kohtule küsimusi.

Euroopa Kohus leidis oma otsuses, et **tahtliku kuriteo eest kriminaalkorras süüdi mõistetud isiku biomeetriliste ja geneetiliste andmete üldine ja vahet tegemata säilitamine kuni selle isiku surmani on vastuolus liidu õigusega.**

Euroopa Kohus märkis, et Bulgaaria politseiregistris säilitatavad isikuandmed on eelkõige sõrmejäljed, foto ja DNA-profiili koostamiseks võetud proov. Register sisaldab ka andmeid andmesubjekti toime pandud süütegude ja nende eest tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta. **Need andmed võivad olla hädavajalikud, et kontrollida, kas andmesubjekt on seotud muude süütegudega kui see, milles ta on lõplikult süüdi mõistetud.** Kõigi nende isikute puhul ei esine siiski ühesugune oht olla seotud muude süütegudega, mis õigustaks nende kohta käivate andmete säilitamise ühetaolist kestust. Seega võivad sellised tegurid nagu toime pandud kuriteo laad ja raskus või korduvuse puudumine tähendada seda, et süüdimõistetud isikuga kaasnev oht ei õigusta tingimata tema kohta käivate andmete säilitamist selleks ette nähtud riiklikus politseiregistris kuni tema surmani. Järelikult on see tähtaeg asjakohane üksnes erilistel asjaoludel, mis seda nõuetekohaselt õigustavad. Nii ei ole see aga juhul, kui seda tähtaega kohaldatakse üldiselt ja vahet tegemata iga isiku suhtes, kes on tahtlikus kuriteos lõplikult süüdi mõistetud. Liidu õigus nõuab, et liikmesriigi õigusnormid näeksid ette **vastutava töötleja kohustuse andmete säilitamise vajadus korrapäraselt läbi vaadata ja tunnustaksid andmesubjekti õigust andmete kustutamisele, kui**

nende säilitamine ei ole enam vajalik.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

[Otsuse terviktekst ja kokkuvõte, juhul kui see koostatakse](#), on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎ (+352) 4303 6005.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎(+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

